

1 Inledning

För att uppnå ett skäligt brandskydd och tillfredsställande utrymningsförutsättningar har räddningstjänsten tagit fram följande vägledning för hur brandskyddet ska utformas vid evenemang i tält. Denna text utgår ifrån de krav och rekommendationer som finns beskrivna i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, Alkohollag (2010:1622), Ordningsslag (1993:1617), Statens räddningsverks föreskrifter om besiktning av samlingstält (SRVFS 1995:1), Boverkets byggregler, (BFS 2011:6 med ändring t.o.m. BFS 2024:14) samt MSB:s säkerhetsguide för evenemang (MSB1757).

1.1 Bakgrund och syfte

Varje år anordnas tillfälliga evenemang i Räddningstjänsten Skaraborgs medlemskommuner och många av evenemangen arrangeras i samlingstält av olika slag. Ett samlingstält är avsett för fler än 150 personer. Om tältet rymmer färre än 150 personer syftar vi i denna vägledning på "mindre tält".

Utgångspunkten för brandskyddet är att de personer som vistas i tältet inte har god lokalkännedom, men kan sätta sig själva i säkerhet och förväntas vara vakna.

Syftet med denna vägledning är att ge rekommendationer kring hur brandskyddet ska utformas för att verksamheten i ett tält ska ske på ett säkert och tryggt sätt för besökare och anställda. Vägledningen omfattar även rekommendationer gällande placering av tält i förhållande till byggnader så att utrymning från tält och intilliggande byggnader inte påverkas.

1.2 Avgränsningar

Vägledningen omfattar enbart uppställning av tillfälliga tält. Med tillfälliga tält menas ett tält som reses för det specifika evenemanget och som normalt inte är uppställt på platsen. Permanent uppställda tält omfattas av krav på bygglov och behandlas inte i aktuell vägledning utan regleras i bygglagstiftningen.

1.3 Verksamhetsklasser

Krav på brandskydd beror på vilken typ av verksamhet som bedrivs och preciseras i Boverkets byggregler. Tält räknas som inomhus och därmed som en lokal om inte mer än 50 % av tältets sidor är helt öppna mot det fria.

Verksamhetsklass 2A avser en lokal för högst 150 personer.

Verksamhetsklass 2B avser en samlingslokal för fler än 150 personer (samlingstält).

Verksamhetsklass 2C avser en samlingslokal som är avsedd för fler än 150 personer och där alkohol serveras i mer än begränsad omfattning (samlingstält).

2 Placering av tält

Placering av tält får inte förhindra utrymning eller räddningstjänstens insatsmöjligheter för befintliga byggnader eller evenemangsområdet. Det innebär att utrymningsvägar, räddningsvägar, brandposter, rökluckor, uppställningsplatser och liknande inte får blockeras. Framkomligheten för räddningstjänstens fordon måste beaktas och avståndet mellan tält och körbar väg får inte överstiga 50 meter. Minsta bredd för framkomlighet på räddningsvägar är 3 meter.

För att förhindra brandspridning bör tältet, beroende på storlek, placeras med ett minsta avstånd till övriga tält och byggnader enligt tabell 1 nedan.

Tabell 1. Avstånd mellan tält och byggnader.

Typ av tält	Avstånd från samlingstält
Andra samlingstält, byggnader, scener och liknande	6 meter
Små tält (personantal under 150)	4 meter
Brandklassade tält	Avstånd kan minskas beroende på klassning

Om ett tält byggs ihop med en befintlig byggnad krävs en utredning som visar att det är lämpligt samt ger förslag på eventuella åtgärder som behöver vidtas. Punkter som bör beaktas är insatsmöjligheter, utrymningsmöjligheter, spridningsrisk samt hur det påverkar brandskyddet för den befintliga byggnaden.

3 Utrymningssäkerhet

Tillfälliga tält bör aldrig ha lägre krav på säkerhet än permanenta lokaler. Samma krav gäller för samlingstält som för samlingslokal vad gäller utrymning.

3.1 Intyg

Tält och tältdukar i tält som är avsedda för fler än 150 personer (samlingstält) ska vara besiktigade och godkända av ackrediterat besiktningsorgan. Besiktningsintyget kallas för godkännandebevis och ska finnas på plats hos arrangören. Arrangören ansvarar för att samtliga punkter i samlingstältens godkännandebevis efterlevs.

3.2 Utformning av utrymningsvägar

Utrymningsvägar (nödutgångar) bör vara utspridda på olika sidor av tältet och om möjligt bör det finnas en utrymningsväg per tältsida. Utrymningsvägarna ska vara oberoende av varandra, vilket innebär att det krävs ett avstånd av minst 5 meter mellan två utrymningsvägar. En helt öppen tältsida som är bredare än 5 meter kan betraktas som flera utrymningsvägar. Gångavstånd till närmaste utrymningsväg bör inte överstiga 30 meter. Lägst antal utrymningsvägar beror på antalet personer som tillåts befinna sig i tältet samtidigt enligt tabell 2.

Tabell 2. Lägst antal utrymningsvägar.

Personantal	Lägst antal utrymningsvägar
Högst 30 personer	1*
Högst 400 personer	2
Fler än 400 men högst 800 personer	3
Fler än 800 personer	4

*Om tältet är lätt överblickbart och gångavstånd till utrymningsväg understiger 15 meter i hela tältet, annars krävs minst 2 utrymningsvägar.

Utrymningsvägarna får inte vara låsta eller snörade och ska vara lätta att öppna även för personer som saknar kunskap om tältet. Öppning ska kunna ske med ett enkelt tryck. I tält för fler än 150 personer är räddningstjänstens rekommendation att utrymningsvägar enbart utgörs av slagdörrar eller öppna tältsidor.

I tält för maximalt 150 personer ska varje utrymningsväg ha en fri bredd om minst 0,9 meter och en fri höjd om minst 2 meter. I tält för fler än 150 personer ska varje utrymningsväg ha en fri bredd om minst 1,2 meter och fri höjd om minst 2 meter.

3.3 Passagemått mellan bänkrader

Det fria passagemåttet mellan stols- och bänkrader ska vara minst 0,45 meter. Gångväg med sittplats på båda sidor ska ha en minsta bredd på 1 meter. Gångväg med sittplats endast på en sida bör ha en minsta bredd på 0,8 meter.

3.4 Vägledande markering

Om det finns risk för att det kan bli mörkt i tältet under tiden människor befinner sig där (vid nyttjande under kvällstid eller om tältduken inte släpper igenom ljus) ska utrymningsvägarna vara skyltade med genomlysta vägledande markeringar med batteribackup i minst 30 minuter. I övriga fall kan efterlysande utrymningsskyltar användas. I mindre tält där utrymningsvägarna är väl synliga från hela tältet behövs inga vägledande markeringar, detta gäller endast om gångavståndet till utrymningsväg i hela tältet understiger 15 meter. Om en hel sida på tältet är öppen och utgör utrymningsväg behövs heller inga vägledande markeringar.

3.5 Tält avsedda för fler än 150 personer

För tält avsedda för fler än 150 personer gäller även nedanstående.

Nödbelysning:

För tält som inte enbart nyttjas under dygnets ljusa timmar bör belysning vid strömbortfall beaktas. Det måste säkerställas att människor kan utrymma även om den ordinarie belysningen i tältet inte fungerar. Beroende på tältets utformning och användning kan belysning säkerställas på olika sätt. I vissa fall kan allmänbelysningen från gatan anses acceptabelt för exempelvis tält utan omfattande inredning. Större tält med inredning i form av läktare och stora personantal, ex. cirkustält kan behöva anordna egen nödbelysning i form av belysning med säkerställd batteribackup eller liknande. Säkerställd belysning vid strömbortfall ska anpassas utifrån det specifika tältets användning och personantal utifrån utrymningsförutsättningarna.

Utrymningslarm:

Det ska finnas möjlighet att varna personer i händelse av brand eller annan nödsituation. Det ska gå att manuellt aktivera utrymningslarmet, vilket innebär att brandvarnare inte uppfyller kravet. För tält som är lätt överblickbara kan en enkel form av varningsanordning användas, exempelvis signalhorn, megafon eller mikrofonsystem. Förutsatt att tältet alltid är bemannat med personal kan organisatoriska lösningar vara ett alternativ, exempelvis att en personal har i uppgift att varna människor och att det finns en tydlig rutin för hur varning ska gå till. Precis som för nödbelysning ska omfattningen av utrymningslarmet samt hur detta aktiveras baseras på de specifika förutsättningarna i det aktuella fallet.

Vid aktiverat larm bör även ljudanläggning tystas, rökmaskiner stängas av samt belysning i tältet tändas.

4 Släckutrustning

I alla tält ska det i skälighets omfattning finnas utrustning för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Avstånd till närmsta handbrandsläckare ska vara maximalt 25 meter. Handbrandsläckarna ska placeras väl synliga och lätt tillgängliga, till exempel i anslutning till utrymningsväg, bar, kök och scen. Handbrandsläckare ska vara tydligt utmärkta och bör vara anpassade med släckmedel utifrån brandrisk.

5 Minimera risk för antändning och brandspridning

Alla typer av tändkällor bör i första hand placeras utanför tältet, om det inte är möjligt ska dessa placeras med ett tillfredsställande avstånd till lättantändligt material.

Öppen eld får ej förekomma inne i samlingstält.

Om gasol eller annan brandfarlig vara ska hanteras i tältet krävs tillstånd, utifrån lag (2010:1011) om brandfarlig och explosiv vara, vid hantering av mer än 2 liter. Vid hantering utomhus krävs tillstånd vid hantering av mer än 60 liter. Hanteringen räknas som inomhus även om enbart brännaren står i tältet. Gasolflaskor ska placeras stående och stadigt uppställda på en väl ventilerad plats, skyddade från yttre påverkan och från obehöriga. Det är endast dagsbehovet av gasol som får finnas på hanteringsplatsen. Tillstånd för hantering av brandfarlig vara söks på Räddningstjänsten Skaraborgs hemsida i god tid, minst 3 månader, innan hanteringen påbörjas.

Elektronisk utrustning ska vara placerad så att risken för brandspridning minimeras vid uppkomst av brand. Elektriska anläggningar ska uppfylla kraven i Elsäkerhetsverkets föreskrifter.

Daglig kontroll av brandskydd i samlingstält

Checklista fylls i av utsedd brandvakt/brandskyddsansvarig.

Brandskyddsansvarig bör innan verksamhet bedrivs kontrollera nedanstående punkter.

	Ok	Brist
1. Fungerande släckutrustning finns på avsedda platser och i tillräcklig omfattning.	☐	☐
2. Utrymningsvägar är lätt öppningsbara, tillräckligt breda och fria från hinder.	☐	☐
3. Vägledande markeringar fungerar.	☐	☐
4. Kontroll av utrymningslarm och belysning vid strömbortfall har genomförts (om sådant finns).	☐	☐
5. Elektronisk utrustning och andra potentiella tändkällor har ett tillräckligt avstånd till brännbart material.	☐	☐
6. All personal i tältet har tagit del av rutinerna vid nödsituationer och har vetskap om placering av handbrandsläckare och utrymningsvägar.	☐	☐
7. Räddningstjänstens personal och fordon har åtkomst till tältet.	☐	☐